

Izdaja Družba Sv. Rafaela v New Yorku, — Published by St. Raphaels Society of New York,
135 E. 2nd St.

Lepe besede mil. g. škofa Koudelke blagega prijatelja Slovencev.

Cleveland, O., 23. marca 1909.

Uredniku "Ave Maria"

135 E. 2nd Street, New York.

Dragi gospod:—

Z veseljem pozdravljam izdajanje novega nabožnega mesečnika "Ave Maria", ki je namenjen slovenskim izseljencem v Ameriki.

Premnogim nevarnostim je res izpostavljen ubogi izseljenec — nevarnostim na telesu in na duši, ko gre v neznano tujino za ljubim kruhom. Nštevilno jih je tu že zgubilo svoj najdražji zaklad — sv. vero.

Naj bi presveta Devica, katero tako radi pozdravljamo z angeljevimi besedami "Ave Maria" — "Češčena Maria", — vzela v svoje materino varstvo dobre Slovence v tej novi domovini, da bi ostali zvesti veri svojih očetov!

Izdajateljem lista "Ave Maria", pa želim iz srea obilo blagoslova od dobrega Boga, po priprošnji listove patrone "nebeške Matere Marije" za njih plemenito delo v čast božjo, v čast Marijino in v korist slovenskega ljudstva. Bog z Vami.

+ J. M. KOUDELKA
Pomožni škof.

Pridite vsi k meni !

Pridite vsi k meni pred oltar,
ki ste v tugi, ki ste obteženi!
Jaz vas ljubim, ljubim takrat bolj,
ko ste revni, bedni, zapuščeni.

Pridi k meni, jadni siromak,
ti domovja ni ti zemlja dala!
Kaj zato, če zemljo izgubiš,
saj nebesa tebi so ostala.

Pridi sem, sirota žalostna,
mamico si svojo izgubila,
V namestilo pa tu v tabernaklju,
najzvestejše si sree dobila.

K meni pridi, k meni pred oltar,
ti trpiš, ki hodiš strma pota!
Tu ni trnja križev, ni prevar,
jaz sem večna milost in dobrota.

Pridi sem, izmučeno sree,
ki te nihče, nihče ne umeje!
Kaj, če mrzli svet te zapusti?
jaz, tvoj Bog, te ljubim tem zvesteje.

Pridite vsi k meni pred oltar,
ki ste v tugi, ki ste obteženi!
Vsem odprto moje je sree,
srečo boste našli le pri meni.

S. Elizabeta.

Mir z vami!

Ob rojstvu Zveličarjevem so angelji v nebeških višavah veselo prepevali: "Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!" Res, bil je rojen kralj miru, Jezus Kristus, obljubljeni Odrešenik. Toda svet še takrat ni spoznaval, ni razumel tega miru, ker kralj miru moral je ljudstvo svoje šele podučiti o pravem miru "ki ga svet ne more dati"; podati ljudstvu nauk miru, — svoj božji nauk.

Ko je pa Zveličar dovršil delo odrešenja, sme mo tudi reči, da je s tem dovršil tudi delo pravega, resničnega miru. Saj to nam je sam vstali Zveličar takoj po svojem častitem vstajenju ob zgodnji zori velikonočne nedelje potrdil. Oni trenutek bilo je premagano peklo, premagan sam kralj pekla, premagana smrt, in zavladati bi naj imel po vsem širnem svetu pravi mir Zveličarjev. Prva beseda skoraj, ki jo je spregovoril po svojem častitem vstajenju, bila je — mir! "Mir z vami!", pozdravil je svoje učence.

Dà, njegov božji nauk naj bi prinesel pravi, nebeški mir med vse narode, to je bila vroča želja vstalega Zveličarja.

Toda svet ni hotel sprejeti Zveličarja, nehvaležni Judje so ga zavrgli, ker niso hoteli njegovega miru, niso hoteli kralja miru, pač pa hrepneli po kralju, ki bi naj z mečem v roki pregnal nadležnega tujca, Rimljana. A tako ni bilo v sklepih neskončne previdnosti božje, kajti kralj miru ni prišel na svet samo za jude, pač pa za vse narode. Žali Bog pa, kakor judje niso hoteli sprejeti nauka Zveličarjevega, nauka miru, tako ga tudi svet ni hotel. —

Vendar mir, ki ga je Zveličar prinesel, vladal raj bi v človeških srcih, pretvarjal naj bi naša srca, vselil se v naša srca. A mi, vlada li mir v naših srcih, smo ga li sprejeli? Kaj ne želi naše srce ravno ob velikonočnih praznikih, dà, ne hrepni nehotè, nevedè po nekem miru, miru vesti? O da, saj se spominjamo vsi še na svoja otroška leta, ko smo tako željno, tako težko pričakovali ravno vesele velikonočne nedelje, procesije velikonočne, da se veseli radujemo, da sami nismo vedeli zakaj. Na vse smo takrat pozabili, vladalo je edino le hrepenjenje po velikonočnem veselju.

Ko smo zopet pozneja leta hiteli k velikonočni procesiji, zdelo se nam je, kaj ne, kakor, da bi vstali Zveličar bival med nami. Da, še več, živo smo verovali, da se z nami veseli teh trenutkov sam vstali Zveličar, da nas blagoslavlja, da z nami prepeva veseli "Alleluja", da nas vnovič osrečuje s svojim nebeškim mirom. A takrat smo pa vedeli, zakaj se radujemo; znali smo, da je med nami res kralj večnega miru. Res, nekak neprisiljen mir je

navdajal one čase naša srca vsako leto ob velikonočnih praznikih. Saj je pa tudi došel Zveličar edino le zato, da prinese v naša srca mir, "ki ga svet ne more dati", mir vesti.

Ni li res, dragi rojak, da se bivajoč tu kakor tujec med tujci, spominjaš še onih srečnih let, ko si bival v svoji domači župniji, ko si tudi ti pohitel tje k velikonočni procesiji, da se navžiješ onega miru, ki ga naš Zveličar ravno v tem času tako obilno deli, miru, ki tako blagodejno vpljiva na vsa človeška srca! Vem, da se spominjaš slovesne procesije, vem, da ti še done lepe, priproste velikonočne pesmi, ki si jih nekdanj čul, ali celo sam prepeval. O, dobro vem, da ti je nekako milo pri tem spominu. Rad bi tje pohitel v svoj rodni kraj, da se zopet vnovič navžiješ onega blaženega miru. Tudi meni se tako godi, ker zdi se nama, da tu v tujini ni pravega miru, mir je samo — doma.

Vendar mir Zveličarjev je tudi tu. Ne boj se, kajti Zveličar "je vstal iz groba" tudi za naju, on je tudi z nama, dà, oba želiva deležna biti velikonočnega miru, miru vesti. Ne, mir vesti je tudi tu doma.

Jeli več, dragi Slovenec, mila Slovenka, zakaj so nekdanj v tvoji domovini ravno velikonočni prazniki tako blagodejno vpljivali na vajina srca, navdajali ja z nekakim sladkim, a nerazumljivim veseljem? Bil je to mir — vesti!

Tega pa sta mogla zadobiti le v dobro opravljene velikonočni spovedi. Mir Zveličarjev vlada, toda le v nedolžnem, čistem sreču!

Dà, Zveličar je vstal tudi za vaju, ter vama želi prinesiti ta svoj mir tudi letošnje velikonočne praznike, tudi če jih morata obhajati v tujini. — Ako zadobita mir vesti, zapojeta tudi veseli "Alleluja" z veselim srcem, prepevata lepe velikonočne pesmi. Pri tem pa se naslajajta ob sladkem spominu na one presrečne čase, ko sta še v domovini, pri slovesni velikonočni procesiji prepevala iste velikonočne pesni.

Dragi rojaki, tak mir, vam želi družba sv. Rafaela letošnje prve velikonočne praznike, mir vesti. Naj bi vam vsem prinesel angelj miru, dà sam Zveličar, pravi mir v vaša srca, mir po družinah, mir med rojaki, mir med nami vsemi! Razkropljeni širom Zjedinjenih držav smo vendar le vsi katoliški kristjani; vsi smo zato lahko deležni velikonočnega miru, vsi istih milosti, ker vsi verujemo isti nauk, nauk miru.

Tudi za nas je trpel Zveličar, zato je njegova vroča želja, da nas navda z onim nebeškim mirom

ki ga nam je s tolikim trpljenjem pridobil, in ki smo ga še v otroških, nedolžnih letih tako čudovito v svojih sreih občutili.

Ne branimo se tega miru, iščimo ga, kajti kaj je lepšega in prijetnejega za človeška sreca, nego

mir vesti. Tudi nam bodo velikonočni prazniki prinesli "svoj mir". Zveličar bo stopil v naše hiše blagoslavljajoč nas rekoč: "Mir z vami!"

Rev. J. T.

Pod zastavo Marijino.

"Samo Marija, tvoja dobra mati,
te je čez morje v novi svet spremila.

— — — — —
kot dobra mati k tebi zdaj prihaja".

Težko smo pričakovali naš novi list "Ave Maria". Seveda list je naš, je list našega slovenskega naroda, naših izseljencev, ki so prijadrali preko morja poskusit srečo v novem svetu, v "obljubljeni deželi", Ameriki.

A naš list je — saj se smemo tudi malo "pohahati" — prvi in edini slov. list nabožne vsebine. Drugi slov. listi skrbje pohvalno za telesni blagor slov. ljudstva v Ameriki in — naj že bo — ako hočete, tudi za napredek slov. naroda. Zakaj bi pa naši slovenski rojaki ne imeli tudi malo duševne hrane! Res, gosp. urednik, — kolik pogum, da si upamo stopiti med svet s takim listom! Toda jaz se z Vam ne strinjam, ako pravite — kolika predrznost! Ne, predrznost, pač pa — kolika potreba! Dajmo našim rojakom to, kar premoremo in kar lahko storimo. Naši sorojaki se mučijo za telesni blagor svoj in svojih. Povrnimo jim to skrb, in skrbimo za njih dušni blagor. —

Ni ga rojaka skoraj, ki bi se ne bil izročil v varstvo Marijino, ko je zapuščal svojo rodno zemljo, da vsi smo prišli v novi svet pod Marijino zastavo. Toda krasna Marijina zastava naj ne plapolale na bregu domačem, naj spremlja vse rojake preko morja, naj jih veselo sprejme na ameriškem obrežju ter jih dalje vodi do konečnega cilja! Zato pa: "Srčen pozdrav!" draga nam "Ave Maria!" —

A oglejmo si naš list malo boljše. Že naslovná stran, ter podoba ima velik, globok pomen za naše izseljence. Mož, ki ga je prignala potreba, da poišči srečo tukaj, jemlje slovo od svoje žene. Z roko v roki obljubljuje ji, da se hoče prej ko prej vrniti domov, da zopet skupno gospodarita, skupno živita. Bog sam je zvezal, potrdil njuno zakonsko zvezo, tedaj živeti ne smeta dolgo ločena. A potreba ju loči za daljši čas. Zraven skrbne žene stoji ter joče mala deklica, gotovo njegova hčerka, ki sicer še ne vè kaj pomeni slovo, ne vè kam gre dobri ate, vendar joče. Dobra, krščanska žena pokaže še enkrat pri odhodu svojemu možu cerkev

na bregu. Morda je to cerkev, kjer sta bila pred leti poročena, kjer sta obljubila pred Marijinem altarji večno zvestobo, srčno zakonsko ljubezen.

Glej, dragi rojak, ako imaš tam v domovini skrbno ženo in gospodinjo, ne pozabi nanjo. Spominjaj se pri pogledu te pomenljive podobe na obljube, ki si jih dal pri odhodu svoji ženi. Ali si ostal zvest svoji ženi tudi takaj v novem svetu. Da, ostal si zvest svojim obljubam, kaj ne da si. Blagor ti! List, ki ga dobiš v roke, naj te vtiruje tudi med vsemi skušnjavami, saj je to list Marijina, ne samo naš. Ako pa nisi ostal zvest obljubam, naj te ta podoba vzdrži iz morebitne pozabljivosti. A to stori hitro, ponovi prej ko mogoče svoje tako hitro pozabljene obljube. — Spomni se dalje svoje župne cerkve, kamor si prihajal tako pridno k službi božji, prejemal sv. zakramente, sploh izvrševal svoje krščanske dolžnosti. — Ne pozabi na iste dolžnosti tudi tukaj v Ameriki. Ostani tudi tukaj pod Marijino zastavo. Ako imaš v svojem kraju svojo domačo, kakor pravimo, slovensko cerkev, svojo službo božjo, misli si, da si doma. Ne zanemarjaj svojih krščanskih dolžnosti. Ne posnemaj onih nesrečnih rojakov, ki so žali Bog, pozabili na vse: na svoje, na svoje krščanske dolžnosti ter se podali na kriva, napačna pota. Zakaj, bi jih posnemal, saj jih je malo, zelo malo. Pojdi tje, kamor jih je več! Misli si vsako jutro, da slišiš zjutranje, veselo zvonenje "Ave Marija", in tvoja varhinja Marija, naj ti bode prva misel. Izroči se vnovič in vnovič njenemu varstvu, ne pozabi nikdar na njo. In vrnil se bodeš enkrat srečen, ter zdrav na duši in telesu v svojo domovino, v svojo domačo hišo.

Ako pa te je osoda zanesla v kraj, kjer nimaš svoje domače službe božje, ne pozabi storiti saj toliko za svojo neumrjočo dušo, kolikor ti je mogoče. Bog, vsegavedni vidi v tvoje sree. Bog bode našel v tvojem sreču tvojo vročo željo, da bi rad izpolnjeval svoje krščanske dolžnosti, ali — okoliščine so take, ni mogoče. Imej zaupanje v Boga, ki rad pridene to, česar ti manjka. Marija tvoja varhinja pa te naj vodi tudi tu povsodi, ter naj te pripelje tje, kjer ti bode mogoče vršiti vse svoje dolžnosti.

(Dalje prihodnjič.)

Bog plačaj!

Blaženi Klement Marija Dvoržak je ustanovil v Varšavi veliko sirotišnico za osirotele otroke. V začetku je bil v nemalih denarnih zadregah. Sirot je imel polno hišo, denarja pa nič. Bil je primoran vzeti v roke beraško palico in iti od hiše do hiše prosit za svoje sirote.

Tako pride neki večer v gostilnico, kjer sta sedela tudi dva mlada brezverca. Ko pride ubogi mežih k tej mizi, začneta ga obadva zmerjati in naj-

nesramnejše psovati, češ, da je lenuh, postopač, da živi od žaljev ljudstva kot škodljivi mrčes i. t. d., kakor pač znajo taki-le revčeki. Dvoržak se mirno ustavi in poslušaj. To slednjič enega tako raztogoti, da pljune svetniku v obraz. Mirno vzame Dvoržak robec iz žepa, se obriše in pravi smehljaje: "Bog plačaj! prijatelj. To je za me, ker drugega res ne zaslužim! Sedaj prosim pa še za moje sirote mal darček". —

Letošnji pastirski list ljubljanskega škofa Dr. A. B. Jegliča.

Naš apostolski vladika iz domovine so izdali za letošnji post krasen pastirski list na svoje vernike. Krepko so povzdignili svojo pastirsko besedo in resno svare pred različnimi zmotami sedanje dobe. Zelo nam je žal, da ne moremo tega lista prinesiti v celoti tudi za ameriške Slovence. Saj je tako potreben tudi za tu, ker se vse iste zmote pridno razširjajo tudi tu. Škof pišejo:

"V torek dne 17. novembra 1908 se nas je v Rimu osemnajst avstrijskih škofov skupno poklonilo sv. očetu Piju X. Izrazili smo jim čustva ljubezni in udanosti, ter jim obljubili popolno pokorščino in zvestobo.

"Sv. Oče so nas prisrčno sprejeli. Vsedli so se na prestol in nas razveselili s prekrasnim govorom. Navduševali so nas, naj svoje duhovnopastirske dolžnosti točno in brez straha izpolnjujemo, vžigali so nas, naj mnogoštevilne zmote naših dnij zavračamo, naj zoper nje vedno in glasno govorimo, naj jih obsojamo in spričo njih nikar ne molčimo, pa naj bi nas nasprotniki resnice zavoljo tega tudi grajali, ker molk bi nam bil v obsodbo.

"Po tem naročilu sv. Očeta hočem sedaj svoj glas povzdigniti in vam glasno govoriti zoper brezbožne zmote naših svobodomislecev."

Jezusovo vstajenje.

Svobodomisleci silno bogokletno govore in pišejo o Gospodu Jezusu. Pišejo: "Kulturni svet ni mogel sprejeti fantastične pravljice o božjem sinu in o križanju in vstajenju od smrti, kajti takih orientalskih pravljic je že slišal dovolj... za katoliško cerkev je nauk o vstajenju odločilen, on

drži božanstvo in božanstvo drži cerkev; za nas vstajenje ni in ne more biti dokazano. Tudi za nas nima pomena in ga ne potrebujemo."

Torej življenje in vstajenje Sina božjega "je le orientalska pravljica!" O bogokletnih besedi! Potem "vstajenje za nje ne more biti dokazano, za nje nima pomena, ga ne potrebujejo!" O besedi lahkomišelnih! Mi jih povabimo, naj čujejo naš znanstven dokaz za vstajenje Jezusovo, ki je v resnici, kakor trdijo, za cerkev odločilno.

Vstajenje je zgodovinsko dejanje, ni nobena skrivnost; zato se mora tako dokazati, kakor vsak drug dogodek iz preteklih časov. Priče moramo imeti, ki morejo za dogodek znati in ki so nam srotele o njem resnično izpričevati. Poglejmo torej priče in kaj nam o vstajenju Jezusovem izpričujejo.

1. Priče so nam najpoprej štirje evangelisti. Sv. Matevž in Janez nam izpričujeta, kar sta sama videla, sv. Marko izpričuje to, kar je slišal od sv. Petra, sv. Luka pa je bil učenec in spremljevalec sv. Pavla. Zanesljiva priča je tudi sv. Pavel.

Vsi ti so torej mogli vedeti, kar pišejo v evangelijih in v dejanju apostolov; evangelista Matevž in Janez sta za svoje izpričevanje umrla, istotako sv. Peter in sv. Pavel. Kaj neresničnega niso mogli trditi, ker bi jih bili očevidci istih dogodkov lahko zavrnil, jim laž očitali in jo dokazali vsem ljudem. To pa se ni zgodilo, marveč se jih je mnogo k Jezusu izpreobrnilo.

Zadnje čase so nasprotniki krščanstva sicer trdili, da so sv. evangeliji od drugih mož šele v drugem stoletju spisani. To so pa trdili edino radi

pripovedovanih čudežev. Čudežev namreč nočejo priznati, zato so trdili, da niso očitvidci knjig napisali, ampak so knjige šele pozneje sestavljene, ko je v teku časa ljudska domišljija v poveličanje Gospoda čudeže izmislila in jih njegovemu življenju dodala. Toda drugi nasprotniki krščanstva so po bolj točnem znanstvenem raziskovanju zgodovine dotične trditve zavrnili kot zmotne in priznali, da je res, kar o teh knjigah pišejo katoliški učenjaki.

To naj zadostuje kot dokaz, da so knjige evangeljske zanesljive, pa tudi dejanje apostolov in pisma sv. Pavla. Sedaj pa poglejmo, kaj iz teh zanesljivih knjig o vstajenju Gospodovem vemo.

2. Iz evangelija zvemo, da je Jezus svoje vstajenje prerokoval in ga označil kot poseben dokaz za svoje božje poslanstvo.

Ob koncu življenja je šel z učenci v Jeruzalem in jim začel pripovedovati, kaj se bo z njim dogodilo, rekoč: "Glejte, gremo gori v Jeruzalem in Sin človekov bo izdan velikim duhovnom in pismarjem in starešinam in ga bodo k smrti obsodili in izdali nevernikom, ki ga bodo zasramovali, zapljuvali in bičali in ga bodo umorili: in tretji dan bo vstal."

Ob drugi priliki so Judje rekli Jezusu: "S kakšnim čudežem nam izkažeš, da smeš to delati?" Jezus je odgovoril in jim rekel: "Poderite ta tempelj in v treh dneh ga bom zopet postavil." Tedaj so Judje rekli: "Šestinštirideset let se je zidal ta tempelj in ti ga boš v treh dneh postavil?" On pa je govoril o templju svojega telesa. Ko je od mrtvih vstal, so se spomnili njegovi učenci, da je to govoril in so verovali pismu in besedi, katero je Jezus govoril.

Znano je tudi, kar je odgovoril pismarjem in farizejem, ko so mu rekli, da bi radi znamenje od njega videli. On pa je odgovoril in jim rekel: "Hudobni rod znamenja išče! Pa znamenje se mu ne bo čalo razen znamenje Jona preroka. Zakaj kakor je bil Jona v trebuhu morskega soma tri dni in tri noči, ravnotako bo Sin človekov v srcu zemlje tri dni in tri noči."

Zato so sovražniki Jezusovi po smrti rekli Pilatu: "Gospod, spomnili smo se, da je ta zapeljivec ko je bil še živ, rekel: čez tri dni bom vstal. Ukaži tedaj grob zavarovati do tretjega dne, da ga učenci ne ukradejo in ne reko ljudem: od mrtvih je vstal."

((Dalje prihodnjič.))

Družba sv. Rafaela.

Nekaj novega.

V prvi številki lista "Ave Maria", smo podali v kratkih potezah podatke o namenu in pomenu naše slov. Družbe sv. Rafaela v New Yorku. V kratkem smo načrtali nalogo, katero je prevzela ta Družba med Slovenci v Ameriki. Toda to ni bilo nič družega, nego samo naloga, katero mora prevzevati svoje področje vsaka naseljeniška družba, naj se že ustanovi pod katerim koli imenom, ali pri katerim koli narodu. Zlasti je pa to naloga katol. izseljeniških družb, ki se ustanovljajo pri raznih katol. narodnostih pod skupnim imenom "Družba sv. Rafaela".

Ako se je toraj komu zdelo, da morda preveč obetamo, naj ve, da to ni nič novega, da razne enake naseljeniške Družbe pri družih narodih vse to z lahkoto izvršujejo in še mnogo več, kakor je tu označeno. Te lahko v dejanju pokažejo, da je vse to mogoče in lahko izvršljivo, treba samo navdušenih mož in požrtvovalnega sodelovanja vseh rodoljubov.

Družba Sv. Rafaela se zdi nekaterim ideja, ki je nekaj novega, o kateri se še ne ve, ali bo dobra ali ne. Toda to je mogoče pisati ali reči le tistim, ki so omejeni samo na naš narod. Družba sv. Rafaela je že nekaj starega.

Oče teh družb je nadvétnik Peter P. Cahensly. Ta mož je bival dalje časa v Havre na Francoskem. Tu je imel pogosto priliko opazovati, kako se je godilo ubogim izseljencem v Ameriko. Videl je, kako so razni brezvestni agentje ravnali z njimi kakor z živino. Potoval je dvakrat v Ameriko kot izseljenec v medkrovju. Delil vso bedo in gorje z izseljenci. To ga je tako navdušilo, da je posvetil celo življenje delovanju v korist katol. izseljencem. Krepko je povzdignil svoj glas po raznih shodih, pri oblasteh. Ustanovil je l. 1871 v Majneu prvi odbor v varstvo kat. izseljencev, ki je prevzel ime "Družba sv. Rafaela". Potem je potoval v Avstrijo, Švico in na Laško in povsodi navduše-

val rodoljube za to stran izvrševanja kršč. usmiljenja in ljubezni do bližnjega.

Ko je bil tu v Ameriki, je potoval po raznih naselbinah in tu proučeval verske in cerkvene razmere svojih rojakov. Po tem svojem prepričanju je "Družbi sv. Rafaela" poročal v domovini. Tu so poslali posebno spomenico sv. Očetu in ga opozorili na žalostne verske razmere nemškega naroda v Ameriki. Opozoril je zlasti nem. amer. duhovnike na velikansko nalogo, katero imajo kot voditelji naroda v Ameriki, na velikansko odgovornost, katero imajo pred Bogom za svoje ljudstvo. — Vse to je blagemu možu sicer prinesli veliko britkih ur. Napadali so ga od vseh strani. Tožarili pri svetni in duhovski oblasti. Ga izdajali na nejsramnejši način. Vendar ideja, blaga miselj, je padla na rodovitna tla. Vkljub vsemu nasprotovanju se je kmalu pokazal očiten uspeh. Med amer. katoličani se je vzbudila verska zavest. "Ali je naša vera nam res tako malo vredna, da bi jo pustili nemoteno blatiti in trgati iz naših src in iz src naših otrok? Ali je vera res duhovska stvar? Ali niso duhovniki samo služabniki vere? "Ta miselj se je zbudila med ljudstvom in krepko so stopili ameriški nemški katoliki skupaj, si postavili duhovnike za svoje vojskovodje in šli v boj za svoje svetinje.

Cahenly je sedaj 70 let star. S ponosom lahko gleda na sad svojega dela. Veliko ga je sicer to delo stalo truda, trpljenja, preganjanja. Vendar to zahteva vsaka dobra stvar.

To je začetek kat. izseljeniških družb, katere poznamo pod imenom "Družba Sv. Rafaela".

Toraj miselj ni nova, ampak je nekaj starega. Rodila je že stoteri sad vsem narodom, pri katerih se je začela. In to mora storiti tudi med nami.

Le naj besne sovražni viharji. Le naj se zaničujejo, le naj se sramote, le naj se blatijo tisti, ki so to miselj započeli! Nič ne stori! Le po njih. Kjer se zida Bogu cerkev, stavi se hudiču kapela, so rekali pogosto moj oče. Kjer je dobro delo, morajo biti nasprotniki. Vendar, vse kar je v zvezi s sv. katoliško cerkvijo, kar je postavljeno na temelj sv. vere — ki je skala — katere peklo ne bo premagalo — Sv. Peter — bo obstalo in bo zmagalo, da, mora znati.

Krepko je vsklila miselj Cahensly-ja v New Yorku. Najprej se je ustanovila nemška Družba sv. Rafaela. Ta je počasi napredovala, dokler se ni ustanovil odbor "Leo-Hous" — ki je deloval ločeno od družbe, čegar namen je bil postaviti v New Yorku dom za potujoče Nemce. V par letih je izvršil svojo nalogo in kupili so na State Street ob morju poslopje, ki je še danes znano pod imenom 'Leo-Hous'. Danes imajo zato poslopje \$175.000.00, pa ga še ne dajo, dokler ne doseže cene vsaj \$190.

000.00. Sedanji rektor, znani blagi gospod Urban Nageleisen, je izdelal že krasne načrte, za nov dom, ki bo stal na zahodni 23. cesti. Tri velika poslopja bodo prezidali in preuredili za "Leo-Hous". In koliko je ta dom že storil dobrega za svoje izseljence, v koliko stiskah pomagal, koliko solza obrisal, kolikim preskrbel poštenega dobrega dela, pošten obstanek i. t. d. — Kdo naj to sešteje? Koliko se izsesa denarja iz žepa nevednih izseljencev po nekaterih brezvestnih "hotelih", to kažejo tožbe, katere so prinašali pred leti razni listi. Sedanji naseljeniški komsar Robert Wathorn, izvrsten mož, da "oče izseljencev" — kakor bi ga lahko imenovali, je sicer nezmerno veliko storil za varstvo izseljencev ob luki. Vendar se še vedno dogajajo žalostni slučajji.

Da, v te naselniške dome naj bi šel oni, ki more očitati Rafaelovi družbi, da hoče delati le "denar", da gleda na korist odbornikov. To je nesramno očitavanje, ki kaže ali zlobo ali nevednost. Noben odbornikov pri teh družbah ni plačan. Vsi delajo brez plačno, da, vsi morajo še globoko seči pogosto v žep, ko se gre za podpore tega ali onega. Ne vem, kako bi se moglo imenovati to "business", ako kdo dela, se trudi, žrtvuje čas, poleg tega pa še za vse to plača.

Ne! Kdor ima srce, čuteče človeško srce, se mora usmiliti revnega slovenskega delavca, ki pride sem v obliki boječega tihega in zapuščenega izseljenca. In Družba sv. Rafaela vidi to in zato so se moške okrog nje zavzeli za to požrtvovalno socialno delo v korist ubozega slovenskega ljudstva — slov. izseljencev in ga hočejo voditi z navdušenjem — zato "Z Bogom in Marijo za ljudstvo!"

Družbeniki Sv. Rafaela.

Ustanovni odborniki:

Prvi častni predsednik:

Rt. Rev. Jos. Fr. Buh, Monsignor, Ely, Minn. \$5.50.

Rev. Jos. Tomšič, Forest City, Pa. \$5.00, Anton Burgar, New York, \$5.00, Rev. K. Zakrajšek, New York, \$5.00, Alojzij Češarek, Brooklyn, N. Y., \$5.00, Alojz Erhatic, Brooklyn, N. Y., \$1.00, Štefan Erhatic, Brooklyn, N. Y., \$1.00, Aug. Jakopič, New York, \$1.00, Valentin Vaupotič, New York, \$1.00, Frank Tassotti, Brooklyn, N. Y., \$1.00, Peter Vogrič, Brooklyn, N. Y., \$1.00, Anton Podgornik, Brooklyn, N. Y., \$1.00, Ivan Bučar, New York, \$1.00, Anton Stucin, Stapleton, L. I., \$1.00.

Društva:

- Društvo sv. Jurija, J. S. K. J. štev. 22, v So. Chicago, Ill., \$10.00.
 2. Društvo sv. Štefana, J. S. K. J. štev. 58, v Bear Creek, Mont., \$5.00.
 3. Društvo sv. Ane, K. S. K. J. št. 105, v New York, \$5.00.
 4. Društvo sv. Petra, J. S. K. J. št. 50, v Brooklyn, N. Y., \$5.00.
 5. Društvo sv. Jožefa, K. S. K. J. št. 57 v Brooklyn, N. Y., bo vsako četrtletje nabiralo za Družbo.
 6. Društvo sv. Jožefa, J. S. K. J. št. 52, v E. Mineral, Kans. Bo nabiralo.
 7. Kat. Slov. Dekl. Društvo v New Yorku, \$5.00.

Dobrotniki Družbe:

- Rt. Rev. James Trobec, škof, St. Cloud, Minn. \$10.00.
 Rev. P. Ciril Zupan O. S. B., Pueblo, \$10.00.
 Frank Sakser, New York, \$10.00.
 Rt. Rev. Jos. M. Koudelka, pom. škof, Cleveland, O. \$6.00.

Družbeniki:

- Rev. Fr. S. Suštaršič, Joliet, Ill. \$1.00, Rev. John Tscholl, Chisholm, Minn. \$1.00, Rev. Fr. Saloven, Biwabik, Minn. \$1.70, Henrik Drgane, Brooklyn, N. Y. \$1.00, Josip Habjan, New York \$1.00, Josip Stirn, New York \$1.00, Ivan Zupan, Brooklyn, N. Y. \$1.00, Mihael Jamnik, W. Newton, Pa. \$2.00, Mathias Gaishek, Mount Olive, Ill. \$1.00, Franc Becjan, Goff, Pa. \$1.50, Franc Lotrič, Chicago, Ill. \$1.00, Anton Jeram, Cumberland, Wyo. \$1.20, Mihael Vidna, Pittsburg \$1.00, Frančiška Ribič, New York, \$1.00, Ivana Šubelj, New York \$1.00, Katar. Pavlič, New York \$1.00, Franc. Štampelj, New York \$1.00, Maria Kokolj, New York \$1.00, Matilda Zobec, \$1.00, Barbara Rihtar, New York \$1.00, Frančiška Levstik, \$1.00, Franc. Burgar, New York \$1.00, Frančiška Petelin, New York \$1.50, Marjeta Mavrin, New York \$1.00, Frančiška Šeme, New York \$1.00, Ivana Mihelič, New York \$1.00, Marija Mavrin, New York \$1.00, Jožef Košir, Braddock, Pa. \$1.00, Frančiška Anžič, New York \$1.00, France Albrecht, New York \$2.70, Cecilija Makue, Penargyl, Pa., \$1.00, Matevž Žnidaršič, Chicago, Ill. \$1.00, Alojzija Erhatic, Brooklyn, N. Y. \$1.00, Ivan Maček, New York \$1.00, Uršula Erhatic, Brooklyn, N. Y. \$1.00, Polonija Vaupotič, New York \$1.00, Neža Češarek, Brooklyn, N. Y. \$1.00, Marija Jakopič,

- New York \$1.00, Franja Kreč, New York \$1.00, Ivan Petschauer, Cleveland, O. \$1.00, Ivan Petkovešek, Waukegan, Ill. \$1.00, Mark Ostronich, Allegheny, Pa. \$1.50, Anton Oražen, Chicopee, Kans. \$1.00, John Gornik, Cleveland, O. \$1.00, Ivan Sterle, Virginia, Minn. \$1.00, Ivan Plesnik, Mount Olive, Ill. \$1.00, Ivana Bučar, New York \$1.00, Jurij Slatič, Brooklyn, N. Y. \$1.00, Helena Svetlin, New York \$1.00, V. J. Kubelka, New York \$1.00, Ana Mušič, New York \$1.00, Frank Komidar, Saint Mary's, Pa. \$1.00, Marija Tomšič, Braddock, Pa. \$1.00, Fanny Goriny, Cleveland, O. \$2.00, Ignacij Gross, E. Mineral, Kans. \$1.00, Ivan Kastelic, E. Mineral, Kans. \$1.00.

Člani Družbe sv. Rafaela (Manj kot \$1.00.):

New York: Franc Hribar, Mihael Pirnat, Johana Štirn, Alojzija Hribar, Ivanka Dolar, Frančiška Pirnat, Franc Kraljič, Marija Habjan, Marija Goštič, Cilka Pfeifer, Marija Ribič, Uršula Zakrajšek, Marija Lovše, Ivanka Lovše, Apolonija Merčun, Ivana Ulčar, Marija Svetlin, Frančiška Koirnik, Ema Horvath, Antonija Hribar, Marija Mišvel, Terezija Šme, Marija Hribar, Marija Wolker, Marija Peterkovič, Fanny Črtalič, Ivanka Pire, Frančiška Potočnik, Marija Dimnik, Ivana Capuder, Ivanka Vavpotič, Marija Ster, Marija Mlakar, Marija Tomec, Marija Loboda, Jožef Škrabe; —

Mihael Hremoth (Iron Mountain, Mich.), Gasper Berec (Iron Mountain, Mich.), Frank Svoljšak (Iron Mountain, Mich.), Frank Berkopec (Calumet, Mich.), Andrej Žitko (Nenona, Ill.), Martin Mulec (Iron Mountain, Mich.), Jožef Penič (Heilwood, Pa.), Ivan Nada (Heilwood, Pa.), Matija Svirgel (Heilwood, Pa.), Jožef Gotovnik (Heilwood, Pa.), Ivan Sterbolj (Heilwood, Pa.), Ivan Borštinar (Heilwood, Pa.), Andrej Heimbring (Heilwood, Pa.), Ivan Potočnik (Heilwood, Pa.), Jožef Zorko (Heilwood, Pa.), Martin Šinkovič (Heilwood, Pa.), Johan Korenčič (Heilwood, Pa.), George Tomas (Pueblo, Colo.)- Louis Knaus Cleveland, O.), Stefan Rauch (Ely, Minn.); East Helena, Mont.: Anton Shega, Alojzij Prebil, Kancijan Ivanesh, Jožef Pucelj; Franc Spende (Wilmerding, Pa.), Josefina Prek (Leutsch pri Celju), Valentin Majnik (So. Canon, Colo.);

Pueblo, Colo.: Marija Perko, Anton Brunovich, Frančiška Žnidaršič, Jos. Dragovan, Gasper Princ, Jos. Šilc, Ivan Roje, Anton Robida, Mohor Strumbelj, Anton Pekavec, Alojz Zabukovec, Anton Pučelj; — J. Kirin (Canonsburg, Pa.), J. Jenič (Canonsburg, Pa.). Dalje sledi.)

NAŠIM KATOL. DRUŠTVAM

Pretečeni teden so bili iz Ellis Islanda vrnjeni v domovino trije rojaki — Slovenci.

Janez Ule, ni bil popolnoma zdrav. Zdravniki so naredili svojo opazko na njegovo karto. Ker je bil pa drugače trden, zahtevalo je sodišče samo "affidavit" — izjavo prijatelja, da bo on zanj skrbel, da ne postane javnemu usmiljenju in državi za breme. Toda na brzojav in na pisma ni prišlo odgovora. Kaj sedaj? Ničesar niso mogli izvršiti zastopniki avstrijske družbe. Misijonar bi bil naredil priziv na trgoveškega tajnika. Toda na kaj naj opira svoj priziv? Tako je moral revež nazaj. Enako se je zgodilo s Petrom Tavčarjem in enako z Ivanom Molec-om.

Ti slučajji nam dajo misliti. Res imamo tu sedaj slabe čase in se težko dobi delo in zaslužek. Toda morda bi si vsi ti trije v nekem času vendar lahko vsaj toliko prislužili, kolikor jih je stala vožnja. Toraj kaj mislimo reči s tem.

Rojaki, dali smo poziv na vsa naša katoliška društva za pristop k Družbi sv. Rafaela. In vsa društva, ki pristopijo imajo pravico izvoliti izmed sebe moža, ki je v naselbini ugleden in upljiven, ki je pošten in veren katoličan. Ta mož bi bil potem naš zastopnik za ono naselbino. V vseh taci-hle slučajjih bi se mi takoj obrnili nanj s prošnjo za pomoč in posredovanje. Tako bi marsikoga lahko rešili o pravem času in mu preskrbeli, kar zahtevajo naselniški zakoni, da bi mogel v Ameriko.

Sedaj je dala Družba sv. Rafaela delati posebne društvene znake s slovensko barvo in z napisom "Družba sv. Rafaela, 135 E. 2. St., New York". Te znake bomo potem razdelili tem zaupnikom in jih delili tu slov. izseljencem, katere razpošljemo po raznih krajih, da jih bodo zaupniki spoznali in

izseljenci zaupnike. Slične znake delila bo Družba sv. Rafaela v Ljubljani vsem, ki se pod njeno varstvo zateko, da jih bomo spoznali mi v New Yorku, in tudi zaupniki po raznih naselbinah. Dalje bodo dali v starem kraju izseljencu priporočilne listke, na katerih bodo vsi poštni in krajevni naslovi teh zaupnih mož.

Zato prosimo še enkrat vsa katol. društva in vse katol. rodoljube, da se o tem pri društvih posvetujejo. Ako morda društva pri sedanjih težkih razmerah ne morejo denarno prispevati, naj bi se pridružila vsaj našemu delu s sodelovanjem na ta način.

Dalje je Družba sv. Rafaela ustanovila poseben odsek "Odbor za poročevanje in posredovanje" — (Committee on information and employment). Naloga tega odseka je, preskrbeti si iz vseh Združ. Držav stalna poročila o delavskih razmerah in o gmotnem položaju v tem ali onem kraju in sicer, ako-le mogoče, mesečno. Ta odbor bo proučeval ta poročila in sestavljal svoje mesečno poročilo in ga pošiljal Družbi sv. Rafaela v Ljubljani. Tako bodo naši izseljenci že pred odhodom poučeni o razmerah v tem ali onem kraju in morda bolj premišljeno ravnali pri izseljevanju. Za taka poročila nas je prosila tudi Glavna Centrala na Dunaju, kar bomo radi storili v korist katol. izseljencev.

Toraj, katol. društva na noge! Pokažite se da umevate poleg svoje lastne potrebe tudi potrebo bližnjega.

Nekatera društva o že storila to. Do sedaj smo dobili sledeče zaupne može:

Za Pueblo, Colo. = č. g. P. Ciril Zupan, O. S. B., ki je objednem glavni zastopnik za ves zapad.

Za Mount Olive, Ill. = g. Matija Gajshek.

Za Ely, Minn. = g. Jos. J. Peshel.

Za Cleveland, O. = g. Ivan Lah.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill. Dne 19., 20. in 21. marca vršila se je v slov. cerkvi Sv. Jožefa štiridesetna pobožnost Češčenja presv. Rešnjega Telesa. Verno slovensko ljudstvo se je teh pobožnosti udeleževalo z veliko vnemo. Zaključila se je z veliko procesijo s sv. R. T. po cerkvi. Domači župnik Rev. F. Šusteršič je nosil sv. Rešnje Telo in župnik iz La Salle, Ill. Rev. A. Kastigar je imel sklepni govor.

Chisholm, Minn. Praznik sv. Jožefa, patrona župnije, so Slovenci rojaki lepo praznovali. Sloven-

ske trgovine in tudi druge, kjer so uposljeni naši rojaki, so mirovale do poldne. Tudi v rudnikih se ta dan ni delalo. Ta dan se je začela tudi 40urna pobožnost v tej cerkvi, katero je vodil znani izvrstni govornik Rev. A. Sojar, župnik iz Chicage. Versko življenje v tej naselbini se silno lepo razvija pod vodstvom župnika Rev. Jos. Tschola. — Tako je prav!